

T.C.

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-1654
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

21...02/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 23/02/2015 tarih ve 43452547-120.07-216698 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Ankara Milletvekili Aylin NAZLIAKA'ya ait 7/60799, Yalova Milletvekili Muharrem İNCE'ye ait 7/60800, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/60801, 7/60802, 7/60803, 7/60804, 7/60805, 7/60806, 7/60807, 7/60808, 7/60809, 7/60810, 7/60811, 7/60812, 7/60813, 7/60814, 7/60815, 7/60816, 7/60817, 7/60818, 7/60819, 7/60820, 7/60821, 7/60822, 7/60823, 7/60824, 7/60825, 7/60826, 7/60827, 7/60828, 7/60829, 7/60830, 7/60831, 7/60832, 7/60833, 7/60834, 7/60835, 7/60836, 7/60837, 7/60838, 7/60839, 7/60840, Ankara Milletvekili Zühal TOPÇU'ya ait 7/60841 ve Ankara Milletvekili İzzet ÇETİN'e ait 7/60842 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

Ek : Cevabi görüşler 7/60799, 7/60800, 7/60801, 7/60802, 7/60803, 7/60804, 7/60805, 7/60806, 7/60807, 7/60808, 7/60809, 7/60810, 7/60811, 7/60812, 7/60813, 7/60814, 7/60815, 7/60816, 7/60817, 7/60818, 7/60819, 7/60820, 7/60821, 7/60822, 7/60823, 7/60824, 7/60825, 7/60826, 7/60827, 7/60828, 7/60829, 7/60830, 7/60831, 7/60832, 7/60833, 7/60834, 7/60835, 7/60836, 7/60837, 7/60838, 7/60839, 7/60840, 7/60841, 7/60842 (73 sayfa)

7/60835 7/60841
7/60836 7/60842
7/60837
7/60838
7/60839 hepsi
7/60840 GK 110

7/60799 7/60817
7/60800 7/60818
7/60801 7/60819
7/60802 7/60820
7/60803 7/60821
7/60804 7/60822
7/60805 7/60823
7/60806 7/60824
7/60807 7/60825
7/60808 7/60826
7/60809 7/60827
7/60810 7/60828
7/60811 7/60829
7/60812 7/60830
7/60813 7/60831
7/60814 7/60832
7/60815 7/60833
7/60816 7/60834

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Özcan YENİÇERİ
Ankara Milletvekili
Esas No : 7/60816

Türkiye'de şimdiye değin izlenen genetik ıslah programlarıyla damızlık gereksinmesinin yeterli düzeyde karşılanamadığı; konuya salt teknik yetersizlik açısından bakmanın yanıltıcı olduğu; böyle yaklaşıldığı için de çözüm önerilerinin istenildiği şekilde başarıya ulaşamadığı konunun uzmanlarınca ifade edilmektedir. Buradan hareketle;

SORU 1) Çözümün, Tarımsal Araştırma Alanı içinde irdelenmesi ve bunun için genetik ıslah stratejilerinin Türkiye'nin gereksinmelerine uygun bir şekilde planlanması adına Şubat 2015 itibarı ile yürütülmekte olan çalışma ile projeler mevcut mudur?

SORU 2) Mevcut ise anılan çalışma ve projeler hangileridir?

SORU 3) Bu çalışma ile projeler hangi aşamadaadır? Bunlardan hangi faydalar öngörülmektedir?

CEVAP 1-2-3) Bakanlığımızca genetik ıslah stratejileri Ülkemiz ihtiyaçlarına uygun bir şekilde planlanmakta ve Bakanlığımız Koordinatörlüğünde Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesi yürütülmektedir.

Bu proje ile saf yetiştirme ve seleksiyonla yerli ırkların veriminin artırılması, yerli ırkların genetik potansiyellerinin ortaya konması ve korunması, damızlıkçı işletmelerin kurulması, birlik ve yetiştiricilere hayvan ıslahı organizasyonun öğretilmesi amaçlanmaktadır. Söz konusu proje kapsamında yürütülen alt projeler aşağıda yer almaktadır;

Halk Elinde Küçükbaş Hayvan Islahı Ülkesel Projesi; 2005 yılında Ankara ve Konya'da başlatılan ve 12 ırk/genotiple 13 ilde yürütülen projenin ilk 5 yıllık dönemi 2010 yılında sona ermiştir.

İkinci 5 yıllık dönemi 2011 yılında başlayan projede 2014 yılı itibarıyla 59 ilde, 149 alt proje ile yürütülmüştür. 6.100 aile işletmesi elinde bulunan yaklaşık 950 Bin küçükbaş hayvan için yaklaşık 44 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Bu proje ile;

- Yetiştiricilerde kayıt tutma bilinci oluşturulmuş,
- 25 Bin baş nitelikli damızlık koç ve teke yetiştirilmiş,
- Kuzularda ortalama 5 kg canlı ağırlık artış sağlanarak, kasaplık kesim çağı bir ay öne çekilmiş,
- İkizlik oranında %15-%20 artış sağlanmış,
- Hayvan başına et, döl ve yapağı verimlerinde önemli artışlar sağlanarak yetiştiricilerin geliri artırılmış,
- Ülke genelinde küçükbaş hayvancılık birliklerinin kuruluşu ivme kazanmıştır.

Halk Elinde Anadolu Mandasının Islahı Ülkesel Projesi; 2011 yılında 8 ilde Anadolu Mandası ile başlatılan proje 2014 yılı itibarıyla Türkiye'de en çok manda varlığına sahip ilk 16 ilde, 16 alt proje ile yürütülmüştür. Yaklaşık 25 Bin baş hayvan ile 3.675 aile işletmesi olan yetiştirici elinde yaklaşık 18 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Bu proje ile;

- Ülkemizde ilk defa mandalardan bu büyüklükte verim kaydı alınmış,

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

- Yetiştiricilerde kayıt tutma bilinci oluşturulmuş,
- Damızlık manda yetiştiricileri birliklerinin kurulması başlamış ve birlikler projede aktif görev almış,
- Üniversite-Kamu-STK Ar-Ge işbirliği geliştirilmiş,
- Yetiştirici projeye fiilen iştirak etmiş ve teknik bilgi ve deneyimini artırmış,
- İl içinde ve iller arasında damızlık manda boğası transferleri yapılmaya başlanmış,
- Manda sayısı yeniden artmaya başlamış,
- Damızlık boğa deposu kurulmaya başlanmış,
- Mandalarda cinsel olgunluk yaşı, 36 aydan 24-28 aylara doğru çekilmiştir.

Yumurtacı Damızlık Geliştirme Projesi; Ülkemize ait yumurtacı ebeveyn ve hibrit hatlar geliştirilmesi ve saf hatlar üzerinde yapılacak ıslah çalışmalarıyla ülkemize ait yumurtacı ebeveyn ve hibrit hatların geliştirilmesi ve bu sayede Türkiye yumurta tavukçuluğu sektörünün damızlık ihtiyacının yurt içinden karşılanarak yurt dışına bağımlılığın önlenmesi amaçlanmıştır. Bu proje ile;

- Türkiye şartlarında en iyi verimi veren 3 adet yumurtacı ebeveyn ve hibrit hat geliştirilmiştir. (2 adet kahverengi ATAK ve ATAK-S, 1 adet beyaz ATABEY)
- Geliştirilen hatların Ulusal Irk tescilleri yapılmış, ATABEY için ayrıca Türk Patent Enstitüsü'nce marka tescili yapılmış,
- Islah çalışmalarıyla enstitüdeki yerli yumurtacı damızlık sayısı 25.000'e çıkarılmıştır.
- Üniversite-Kamu-STK Ar-Ge işbirliği geliştirilmiş,
- Sektöre sunulan yerli hibrit miktarının artırılması ve hibritlerin kullanımının yaygınlaştırılması sağlanmıştır.

Etçi Damızlık Geliştirme Projesi; 2013 yılında uygulamaya konmuş olan proje ile Ülkemizin etlik piliç üretim materyali temininde dışa bağımlılığın azaltılması hedeflenmiştir. Bu proje ile;

- Yavaş-orta- hızlı gelişen ebeveyn hatlar geliştirilecek,
- Yavaş-orta-hızlı gelişen hibritler elde edilecek,
- Etlik piliç damızlık araştırmaları için altyapı oluşturulacak,
- Konusunda uzman personel yetiştirilecektir.

Ülkesel Arıcılık Projesi; İzmir yöresi bal arılarının bireysel üstünlüklerine dayanan kitlesel seleksiyonu ile verimli bir hattın oluşturulması amacıyla İzmir Yöresi Bal Arılarının Islahı ve Saf Hat Oluşturma Çalışmaları 2007 yılında uygulamaya konmuştur ve 2013 yılında "Damızlık Ana Arı Üretim İzni" almış olup, 2014 yılı itibarıyla bölgenin ihtiyacı olan damızlık ana arı satışı gerçekleştirilmeye başlanmıştır.